

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra Drøm og Virkelighed

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 236. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726067939904/facsimile.pdf> (tilgået 17. maj 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

den efterromantiske periode, Thomasine Gyllembourg lever i, tillægger kun det kvindelige køn inspirerende og indirekte opgaver i forhold til kunsten og litteraturen. Museen og digtermoderen er disse tiders litterære kvindroller. På Bakkehuset forsoner Kamma Rahbek romantikkens forskellige generationer og giver den unge H.C. Andersen digternavnet, mens Friederike Brun i mere eksotiske omgivelser i sit palæ i Bredgade og på sit landsted Sophienholm lytter til unge genier og berømte udenlandske digtergæster. Mens disse kvinder nøjes med at vise deres skabende evner i personlige dokumenter, erindringsbøger og breve, arbejder Thomasine Gyllembourg med en egentlig skønlitterær genre, novellen, som hun giver sin personlige udformning.

Thomasine Gyllembourg holder strengt fast ved sin anonymitet, selv om det efterhånden bliver offentligheden bekendt, hvem der er forfatteren til hverdagshistorierne. Hendes værker får et stort læserpublikum, tidens vigtigste litterære skikkelser, Poul Martin Møller og Søren Kierkegaard, har øje for kvaliteterne i hendes værker.

I 1836 anmelder Poul Møller i *Maaedsskrift for Litteratur* Thomasine Gyllembourgs *Ekstrememe*, som han roser og fremhæver i forhold til tidens øvrige litteratur, der efter hans opfattelse er endt i romantisk plagiat og i nihilistisk virkelighedsforvrængning. I *Ekstrememe* finder han både en virkelighedskildring og en kunstnerisk, ideel harmoni. Thomasine Gyllembourg gør i praksis, hvad Poul Møller selv tilstræber.

Søren Kierkegaards anmeldelse af *To Tidsaldre* fra 1845 var oprindeligt bestemt for *Nordisk Litteraturlidende*, men Kierkegaard valgte at publicere den selvstændigt. Anmeldelsen er en lille afhandling om hverdagshistorierne og deres publikum og en indgående analyse af *To Tidsaldre*. Kierkegaard fremhæver især, at forfatteren har en gennemført og konsekvent livsholdning, der viser sig som en holdning til stoffet. Præcist og tankevækkende anskueliggør forfatteren den moderne tids konflikter og menneskelige nivellering. *To Tidsaldre* giver Kierkegaard lejlighed til at reflektere over sin egen tidsalder og det pres, tidsalderen øver på det enkelte menneskes personlighed.

Thomasine Gyllembourgs hverdagshistorier modtages oftest velvilligt i offentligheden, selv om en enkelt anonym røst kritiserer hendes kvindefigurer og hendes forsvar for skilsmisse i novellen *Ægtestand* fra 1835.